

Пам'яті Хуснутдінова Г.Д.

Дирекція і колектив Фізико-технологічного інституту металів і сплавів НАН України з глибоким сумом сповіщають про перчасну втрату відомого вченого в галузі ливарного виробництва, завідуючого лабораторією хіміко-технологічних методів досліджень металів і сплавів, кандидата технічних наук Хуснутдінова Гіля Давлеєвича.

Наукова діяльність Хуснутдінова Г.Д. пов'язана з вивченням закономірностей структуроутворення залізо-вуглець-кремнистих сплавів і вплив на цей процес графітизуючих та сфероїдизуючих присадок при їх введенні в розплав під вакуумом. Вивчення тонкої будови монокристалічних утворень графіту перехідних форм дозволило експериментально доказати і теоретично

обґрунтувати гетерогенну природу зародження і кристалізації кулястих включень графіту в чавуні, а в якості неодмінної умови збереження компактної форми графітних утворень в процесі їх росту при кристалізації визнати суттєве переохолодження розплаву.

При безпосередній участі Хуснутдінова Г.Д. розроблена для промисловості, що раніше не застосовувалась у вітчизняній і зарубіжній практиці ливарного виробництва, технологія обробки розплаву чавуну модифікуванням у вакуумі. Для реалізації цієї технології розроблені, створені і введені в експлуатацію установки для одержання високоміцного чавуну, в умовах серійного виробництва.

В період з 1985 р. до 1992 р. наукова діяльність Хуснутдінова Г.Д. була пов'язана з питаннями економіки та прогнозування. Він затверджений на посаду завідуючого відділом економіки і прогнозування розвитку чорної металургії і ливарного виробництва ІПЛ НАН України. Одночасно він був заступником голови проблемної комісії "Чорна металургія СРСР" Наукової ради з проблем науково-технічного і соціально-економічного прогнозування при Президії АН СРСР і ДКНТ і брав безпосередню участь у розробці довгострокових програм розвитку чорної металургії і ливарного виробництва в СРСР і Україні. Науково-технічні аспекти цих програм досі є актуальними, бо вони були спрямовані на всебічне збереження енергетичних та матеріальних ресурсів вказаних галузей промисловості.

В останні роки наукова діяльність Хуснутдінова Г.Д. була пов'язана з розробкою екологічно чистих технологічних процесів обробки залізвуглецевих сплавів пароподібним магнієм і тугоплавкими сполуками магнію (нітридом магнію), що дозволяє проводити рафінування або сфероїдизуюче модифікування розплаву з витратами реагентів в 5 – 6 разів менше, ніж при застосуванні відомих магнійвміщуючих лігатур. Його заслугою є не тільки наукове обґрунтування нових процесів, а і розробка устаткування та пристроїв для її реалізації у виробництві. Розробки захищені патентами та опубліковані в спеціалізованих виданнях.

Багато років Гіль Давлеєвич активно працював як член редакційної колегії журналу "Металознавство та обробка металів".

Світла пам'ять про Хуснутдінова Г.Д. – людину високої ерудиції, щирої душі і відданості науці назавжди залишиться в пам'яті тих, кому довелось працювати і спілкуватись з ним.